

SZLAKIEM ŚREDZKICH POMNIKÓW

**PRZEWENTACJA MULTIMEDIAŁNA
W RAMACH AKCJI MEN
„ SZKOŁA PAMIĘTA ”
UCZNIOWIE KŁASY 6 A I 6 B
SZKOŁA PODSTAWOWA W PIŁŁOWICACH**

„Szkoła pamięta” – idea akcji

Celem akcji jest zwrócenie uwagi młodych ludzi na potrzebę pielęgnowania pamięci o bohaterach naszej wolności, szczególnie tych, którzy są związani z historią danego miejsca, regionu, społeczności. Inicjatywa jest realizowana w okresie, w którym w sposób szczególny wspominamy zarówno naszych bliskich, jak i tych, którzy zapisali się w historii – tej ogólnonarodowej i lokalnej.

Uczniowie gromadzili materiały, redagowali opisy miejsc szczególnie bliskich dla mieszkańców ziemi średzkiej.

**Chcemy podzielić się efektem
naszej pracy w tej
prezentacji.**

ZAPRASZAMY !

POMNIK JANA HENRYKA DĄBROWSKIEGO

W Środzie Wielkopolskiej u zbiegu ulic Dąbrowskiego, Brodowskiej i Niedziałkowskiego, tuż przy zabytkowej wieży ciśnień stoi pomnik generała Jana Henryka Dąbrowskiego. Jest to jedyny jego pomnik w Polsce. Pomnik powstał 14 czerwca 1997r. z okazji 200 rocznicy powstania "Mazurka Dąbrowskiego". Rzeźba została wykonana przez poznańskiego artystę rzeźbiarza Robert Sobocińskiego. Pomnik ukazuje wodza na koniu. Waży 1500kg i odlany jest z brązu. Postument, który ma 5 metrów wysokości, został wykonany z głazów i waży 24 tony. Na mosiężnej tablicy został wykonany napis: „Marsz, marsz Dąbrowski...”.

Jan Henryk Dąbrowski (1755-1818- w Winnej Górze) był polskim generałem, mężem stanu, uczestnikiem powstania kościuszkowskiego (1794), twórcą Legionów Polskich we Włoszech, inicjatorem powstania wielkopolskiego (1806), naczelnym dowódcą wojsk polskich w 1813, senatorem, wojewoda Królestwa Polskiego, i generałem jazdy armii Królestwa Polskiego w 1815r. Zmarł w Winnogórze 6 czerwca 1818 roku. Pomnik ten przypomina kolejnym pokoleniom Polaków o bohaterskich czynach generała.

POMNIK HARCERZY

Pomnik upamiętniający pierwszą zbiórkę harcerzy. Jest to granitowy głaz, osadzony na niskim cokole z granitowych kostek. W górnej lewej części pomnika umieszczono symbol krzyża harcerskiego. Tekst, jaki został wyryty na pomniku to: „Miejsce założenia pierwszej drużyny 18.5.1916”. Pod spodem umieszczona jest tabliczka z tekstem „Harcerzom ziemi średzkiej poległym w II wojnie światowej”. Z lewej strony tabliczki umieszczony jest symbol- harcerska lilijka. Rok 1975 to powstanie idei upamiętnienia miejsca. 18 V 1916r. odbyła się pierwsza zbiórka „pod lipą”. Utworzono wtedy pierwszy zastęp skautów. W zbiórce zastępu uczestniczyli: druh Stefan Karow, zastępowy Ignacy Lisiak, przewodnik Klemens Malicki i członkowie Bronisław Garstecki i Stanisław Malicki. Po kilku dniach powstał drugi zastęp, a potem drużyna, na czele, której stanął druh Stefan Karow. Drużyna ta po czasie przemieniła się w I Drużynę Harcerzy im. Henryka Sienkiewicza, która liczyła 40 osób.

Odsłonięcie pomnika miało nastąpić z okazji jubileuszu 60-lecia harcerstwa średzkiego, ale niestety nastąpiły pewne trudności. 16 Września 1979r. dokonano jednak uroczystego odsłonięcia. Pomnik został zlokalizowany na ulicy Harcerskiej. Z okazji obchodów 100-lecia hufca średzkiego w roku 2016 przy pomniku została zakopana kapsuła, w której znajdują się pamiątki związane z hufcem.

POMNIK KSIĘDZA AGUSTA SZAMARZEWSKIEGO

Ławeczka ks. Augustyna Szamarzewskiego w Środzie Wielkopolskiej – uliczny pomnik polskiego działacza społecznego i księdza rzymskokatolickiego związanego z Wielkopolską, Augustyna Szamarzewskiego. Znajduje się w Środzie Wielkopolskiej, na skwerze pomiędzy ul. Ratuszową i Sejmikową.

Został odsłonięty 8 października 2016 z inicjatywy Średzkiego Towarzystwa Kulturalnego. Pomnik zlokalizowany jest w pobliżu Kolegiaty Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej w Środzie Wielkopolskiej, w której prawie 30 lat pełnił swoją posługę duszpasterską ks. Augustyn Szamarzewski.

Na granitowym walcu posadowiona jest wykonana z brązu figura siedzącego ks. Augustyna Szamarzewskiego w sutannie, trzymającego breviarz w prawej ręce. Figura jest patynowana. Na prawo od figury znajduje się granitowa ławeczka w kształcie łuku. Na monumencie znajduje się inskrypcja: KS. AUGUSTYN SZAMARZEWSKI 1832–1891 Pomnik został wykonany według projektu Chrystiana Gomolca.

Odlew rzeźby wykonała firma Brązart z Pleszewa, natomiast elementy z granitu Eryk Radek ze Środy Wielkopolskiej.

ŁAWECZKA KSIĘDZA WOJCIECHA RACZKOWSKIEGO

Ławeczka księdza Wojciecha Raczkowskiego znajduje się przy ul. Wiosny Ludów, przed Kościołem Najświętszego Serca Jezusa. Jej odsłonięcie miało miejsce 22 kwietnia 2018 roku. Figura siedzącego księdza w sutannie wykonana jest z brązu. W rękach trzyma laskę. Na prawo od figury dostrzec możemy tabliczkę z inskrypcją: „*Ks. Kanonik / Wojciech Raczkowski / 1932 – 2013*”. Całość dopełniają rzeźby trzech gołębi. Ksiądz kanonik Wojciech Raczkowski żył w latach 1932-2013. W latach 1980-2002 był proboszczem parafii Najświętszego Serca Jezusa w Środzie Wielkopolskiej. Był wielkim autorytetem dla mieszkańców.

POMNIK ARMII „POZNAŃ”

Pomnik przedstawia przeciwstawione sobie bryły: 5 smukłych elementów skierowanych ku górze symbolizuje polskie bagnety, opierające się pancernym siłom niemieckim, przedstawionym jako 4 pochylone, szare słupy. Na ścianach umieszczono nazwy pól bitewnych Armii, nazwy jednostek, wchodzących w skład Armii „Poznań” i nazwiska kilkudziesięciu oficerów i żołnierzy, reprezentujące wszystkich poległych w walce. W środku symbolicznego mauzoleum znajduje się wyrzeźbiony krzyż, najwyższy polski order wojenny. Na pomniku znajdują się również słowa wzięte z książki generała Kutrzeby:

„Starali się wykonać niewykonalny w 1939 roku obowiązek - obronę Polski”.

POMNIK POWSTAŃCÓW W ŚRODZIE WIELKOPOLSKIEJ

Przedstawia dumnego orła, a pod jego skrzydłami powstańców wielkopolskich.

Przypomina o walce o Ojczyznę i o tym ilu ludzi zginęło za Ojczyznę. Znajduje się blisko szkoły podstawowej oraz liceum ogólnokształcącego im. Powstańców wielkopolskich.

Twórcą pomnika jest rzeźbiarz Wiesław Koronowski.

Pamięć miasta tworzą ludzie. Nic tak nie spaja ludzi i historii lokalnej jak pomniki, które cementują narodową tożsamość pozwalając kolejnym pokoleniom poznawać dzieje małej ojczyzny i uczyć się jej. Pomników nie brakuje w Środzie.

Warto pamiętać także słowa Stanisława Jerzego Leca:

"Burząc pomniki, zostawcie cokoly - zawsze mogą się przydać..".

Uczniowie klas 6 a i 6 b zebrali informacje o pomnikach, aby w ten sposób uczcić pamięć o średzkich bohaterach.

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Pigłowicach

Listopad 2020 rok